Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

frse.org.pl

Dofinansowane przez Unię Europejską

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Ministerstwo Edukacji Narodowej

RAPORT

Konferencja „Dialog o Przyszłości Edukacji i Współpracy Międzynarodowej – ogólnopolskie spotkanie beneficjentów programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności”

Gdańsk, 23 października 2026 r.

23 października 2026 r. w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Gdańskiego odbyła się konferencja „Dialog o Przyszłości Edukacji i Współpracy Międzynarodowej – ogólnopolskie spotkanie beneficjentów programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności". Wydarzenie zostało zorganizowane przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE), pełniącą funkcję Narodowej Agencji obu programów, we współpracy z Uniwersytetem Gdańskim (UG).

Konferencja stanowiła kontynuację dialogu rozpoczętego podczas spotkania w Poznaniu w 2025 r. Jej celem była wymiana doświadczeń pomiędzy ekspertami, praktykami edukacji i beneficjentami programów europejskich, omówienie najważniejszych wyzwań oraz wypracowanie rekomendacji dotyczących przyszłego kształtu programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności w perspektywie finansowej na lata 2028–2034.

Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności to programy, które otwierają przed uczestnikami świat pełen możliwości – od zdobywania wiedzy i cennych doświadczeń po rozwijanie talentów i kompetencji przyszłości. Inspirują do odkrywania nowych perspektyw, podejmowania wyzwań i odważnego realizowania własnych ambicji. Łącząc osobisty rozwój z wartościami Wspólnoty, pomagają kształtować Europę przyszłości – otwartą, nowoczesną i solidarną.

Niniejszy raport opisuje przebieg i kluczowe wnioski ze spotkania. Jako zarząd FRSE serdecznie dziękujemy wszystkim osobom i instytucjom za zaangażowanie w prace nad nowym, lepszym Erasmusem+. Jesteśmy przekonani, że ten wysiłek zaprocentuje.

Mirosław Marczewski, dyrektor generalny

Tomasz Krześniak, zastępca dyrektora generalnego

Alina Prochasek, członkini zarządu

Sławomir Drelich, członek zarządu

Ada Guźniczak, członkini zarządu

Otwarcie konferencji. Założenia i oczekiwania

Konferencję otworzył **Robert Bartold, przewodniczący Rady Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji**. W swoim wystąpieniu zwrócił uwagę, że zbliżająca się nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej stanowi właściwy moment do refleksji nad przyszłym kształtem programu Erasmus+ oraz możliwościami jego dalszego doskonalenia. Przypomniał również, że od niemal czterdziestu lat Erasmus łączy ludzi, otwiera nowe możliwości, pozwala poznawać świat i sprzyja dostrzeganiu wspólnych wartości pomimo różnic.

Dyrektor Bartold szczególną uwagę poświęcił znaczeniu dialogu w Europie doświadczającej narastających podziałów społecznych. Zaznaczył, że nie chodzi o budowanie wspólnoty, w której wszyscy myślą jednakowo, lecz o tworzenie przestrzeni umożliwiającej współpracę osobom reprezentującym odmienne poglądy. Podkreślił, że Erasmus+ nie powinien ograniczać się do przekonywania osób już przekonanych do idei współpracy europejskiej, ale jego zadaniem jest również łączyć ludzi, którzy inaczej postrzegają otaczającą ich rzeczywistość. Wskazał, że prawdziwy dialog rozpoczyna się tam, gdzie pojawiają się różnice, i życzył uczestnikom otwartych, inspirujących rozmów.

W dalszej części wystąpienia Robert Bartold odczytał list **minister edukacji Barbary Nowackiej**. Minister podziękowała organizatorom za przygotowanie wydarzenia i wyraziła przekonanie, że stanie się ono forum wymiany doświadczeń oraz przyczyni się do wypracowania skuteczniejszych

sposobów kształtowania polityki edukacyjnej na poziomie krajowym i międzynarodowym. W liście podkreślono znaczenie umiędzynarodowienia edukacji poprzez rozwijanie współpracy zagranicznej, promowanie mobilności oraz upowszechnianie dobrych praktyk pomiędzy instytucjami edukacyjnymi. Minister wskazała na rolę programu Erasmus+ w umożliwianiu uczniom, nauczycielom i kadrze edukacyjnej zdobywania nowych doświadczeń, rozwijania kompetencji oraz wykorzystywania sprawdzonych rozwiązań w codziennej pracy. Zwróciła również uwagę na znaczenie programu eTwinning, dwustronnych inicjatyw wymiany młodzieży, w tym Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży i Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży, a także działalności szkolnych klubów europejskich. Jak zaznaczyła, działania te sprzyjają rozwojowi kompetencji językowych, cyfrowych i obywatelskich oraz budowaniu dialogu międzykulturowego. Minister wskazała na ich związek z kierunkami zmian w polskiej oświacie wprowadzanych w ramach reformy „Kompas Jutra".

Prof. dr. hab. Piotr Stepnowski, rektor Uniwersytetu Gdańskiego, powitał uczestników, podkreślając, że Biblioteka Główna Uniwersytetu Gdańskiego to szczególne miejsce, łączące funkcje naukowe, edukacyjne i kulturalne, a zarazem sprzyjające spotkaniom oraz budowaniu relacji.

W swoim wystąpieniu rektor UG zwrócił uwagę na znaczenie umiędzynarodowienia na wszystkich etapach edukacji oraz rolę programów mobilności wspieranych przez FRSE. Szczególne miejsce poświęcił inicjatywie Uniwersytetów Europejskich, która – jak zaznaczył – istotnie zmienia model współpracy akademickiej. Międzynarodowe partnerstwa nie ograniczają się według niego już do wymiany studentów i pracowników, lecz obejmują także wspólne programy kształcenia, harmonizowanie zasad studiowania oraz wydawanie wspólnych dyplomów. Jako przykład wskazał Uniwersytet Gdański, który prowadzi kierunki studiów wspólnych z europejskimi uczelniami. Dzięki takim rozwiązaniom studenci mogą realizować kolejne etapy kształcenia w różnych krajach, poznając odmienne środowiska akademickie i kulturowe. Rektor podkreślił, że rozwój współpracy międzynarodowej pozwala łączyć różnorodność europejskich systemów edukacyjnych z tworzeniem coraz bardziej spójnych rozwiązań.

Następnie głos zabrał **Mirosław Marczewski, dyrektor generalny Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji**. Nawiązał do znaczenia Gdańska jako miasta symbolizującego solidarność, porozumienie i wspólne działanie. Przypomniał, że konferencja odbywa się w tej formule po raz drugi, a doświadczenia uczestników powinny stanowić ważny wkład w projektowanie przyszłych rozwiązań.

Jak zaznaczył, przygotowania do perspektywy finansowej 2028–2034 nie mogą ograniczać się do rozmowy o budżecie, zasadach finansowania i procedurach. Powinny dotyczyć przede wszystkim tego, jakiej edukacji potrzebuje współczesna Europa, jakie kompetencje należy rozwijać i jak przygotować kolejne pokolenia do funkcjonowania w szybko zmieniającym się świecie.

Mirosław Marczewski zwrócił uwagę na potrzebę zapewnienia trwałości rezultatów projektów – wartościowe rozwiązania i innowacje powstałe dzięki środkom europejskim nie powinny zanikać wraz z końcem finansowania, lecz być rozwijane, upowszechniane i wykorzystywane przez

kolejne organizacje. Dyrektor Marczewski podkreślił, że FRSE coraz większą wagę przywiązuje do promowania dobrych praktyk i doświadczeń beneficjentów.

Ważnym tematem jego wystąpienia był również rozwój sztucznej inteligencji. Dyrektor FRSE wskazał, że nowe technologie zmieniają sposób uczenia się, pracy i komunikowania, otwierając nowe możliwości, ale jednocześnie rodzą pytania o odpowiedzialność, bezpieczeństwo, krytyczne myślenie i równość dostępu. Zaznaczył, że technologia może wspierać edukację, lecz nie zastąpi relacji międzyludzkich, zaufania, empatii i współpracy. Zwrócił też uwagę na zmianę podejścia do cyfryzacji – od samego promowania narzędzi cyfrowych do nacisku na ich świadome, odpowiedzialne i bezpieczne wykorzystywanie.

Odnosząc się do mobilności międzynarodowej, dyrektor Marczewski podkreślił, że skuteczności programu nie należy mierzyć wyłącznie liczbą wyjazdów. Równie ważne są kompetencje zdobywane przez uczestników, wpływ doświadczeń międzynarodowych na ich postawy oraz sposób wykorzystywania zdobytej wiedzy po powrocie do szkół, uczelni i społeczności lokalnych. Wskazał także na potrzebę dalszego ograniczania barier związanych m.in. z miejscem zamieszkania, sytuacją ekonomiczną, wiekiem czy indywidualnymi potrzebami. Erasmus+ powinien być programem nie tylko otwartym, ale też realnie dostępnym.

Mirosław Marczewski zwrócił również uwagę na znaczenie różnorodności i współpracy międzynarodowej w obliczu polaryzacji społecznej, dezinformacji i podważania wartości demokratycznych. Podkreślił, że bezpośrednie kontakty między przedstawicielami różnych kultur oraz wspólna realizacja projektów sprzyjają budowaniu szacunku, dialogu i trwałych więzi między ludźmi, instytucjami i społecznościami.

Istotną część swojego wystąpienia poświęcił także roli młodego pokolenia. Zaznaczył, że młodzi ludzie oczekują nie tylko udziału w projektach, lecz realnego wpływu na decyzje i możliwości współtworzenia rozwiązań. Wskazał na znaczenie dialogu z młodzieżą, diagnozowania jej potrzeb oraz działań służących wzmacnianiu aktywności obywatelskiej i przywództwa.

Dyrektor generalny FRSE przypomniał również, że w 2027 r. przypadnie 40. rocznica uruchomienia programu Erasmus+. Zapowiedział organizację wydarzeń zarówno w dużych ośrodkach akademickich, jak i w środowiskach lokalnych, których celem będzie pokazanie dorobku programu i jego wpływu na polską edukację. Podkreślił, że największą wartością programu Erasmus+ pozostają ludzie: uczniowie, studenci, nauczyciele, edukatorzy, pracownicy uczelni i organizacji społecznych oraz wolontariusze.

Na zakończenie wyraził nadzieję, że kolejna edycja programu Erasmus+ będzie bardziej dostępna i oparta na prostszych zasadach, dzięki czemu lepiej odpowie na potrzeby uczestników. Nawiązał także do przyjętego przez Parlament Europejski sprawozdania – przygotowanego pod kierunkiem europosła Bogdana Zdrojewskiego – dotyczącego projektu rozporządzenia ustanawiającego program Erasmus+ na lata 2028–2034. Podkreślił, że przyszłość europejskiej edukacji kształtuje się nie tylko w instytucjach unijnych, lecz także poprzez dialog z beneficjentami i praktykami.

Następnie głos zabrała **Katarzyna Aleksy, dyrektorka Biura Programów Szkolnictwa Wyższego FRSE**, która przedstawiła aktualny stan prac nad kolejną perspektywą programu Erasmus+. Odniosła się m.in. do debaty w Parlamencie Europejskim oraz głosowania nad wspomnianym sprawozdaniem ws. Erasmusa+. Jak zaznaczyła, dokument został przyjęty, głosowanie nie było jednak jednomyślne.

Katarzyna Aleksy poinformowała, że w dokumencie Parlament Europejski zaproponował zwiększenie budżetu programu Erasmus+ na lata 2028–2034 do 47,4 mld euro, wobec 40,8 mld euro przewidzianych w propozycji Komisji Europejskiej. Podkreśliła jednak, że ostateczna wysokość środków będzie zależeć od dalszych negocjacji między instytucjami europejskimi oraz ostatecznego kształtu wieloletnich ram finansowych Unii Europejskiej.

Zwróciła również uwagę, że sama wysokość budżetu nie przesądza o skuteczności przyszłego programu. Kluczowe będą szczegółowe zasady jego realizacji, wysokość stawek ryczałtowych, katalog kosztów kwalifikowalnych oraz rozwiązania organizacyjne wpływające na możliwości działania beneficjentów.

W kolejnej części otwarcia konferencji uczestnicy obejrzeli nagranie wystąpienia **Bogdana Zdrojewskiego, posła do Parlamentu Europejskiego i wiceprzewodniczącego Komisji Kultury i Edukacji**. Europoseł zwrócił uwagę na szeroki wpływ programu Erasmus+ na rozwój europejskiej edukacji. Wskazał m.in. na jego znaczenie dla podnoszenia kompetencji nauczycieli, wykładowców, trenerów i edukatorów, wymiany doświadczeń między instytucjami oraz wdrażania nowych metod kształcenia.

Przypomniał, że od uruchomienia programu w 1987 r. skorzystało z niego blisko 18 mln osób. Podkreślił przy tym, że jego znaczenie należy oceniać nie tylko przez liczbę uczestników, lecz także przez wpływ na jakość edukacji, rozwój kompetencji i trwałość współpracy międzynarodowej.

Wskazał również na znaczenie inicjatywy Erasmus Mundus, umożliwiającej realizację wspólnych programów studiów magisterskich przez międzynarodowe konsorcja uczelni. Podkreślił, że tego rodzaju rozwiązania pozwalają studentom zdobywać wiedzę i doświadczenia w kilku państwach oraz poznawać odmienne perspektywy naukowe i kulturowe.

Bogdan Zdrojewski odniósł się również do dalszego rozszerzania współpracy w ramach programu Erasmus+. Wskazał na powrót Wielkiej Brytanii i Szwajcarii do programu. Podkreślił przy tym potrzebę dalszego rozwoju Erasmusa+, zapewnienia mu odpowiedniego finansowania i zwiększania jego skuteczności.

Wystąpienia inauguracyjne wyznaczyły najważniejsze kierunki dalszej debaty: zwiększanie dostępności programu Erasmus+, uproszczenie zasad jego realizacji, wzmacnianie jakości mobilności, zapewnienie trwałości rezultatów projektów, odpowiedzialne wykorzystywanie nowych technologii oraz większe zaangażowanie młodych ludzi w procesy decyzyjne. Podkreślono również znaczenie doświadczeń i rekomendacji beneficjentów, które powinny stanowić istotny element prac nad przyszłym kształtem programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności na lata 2028–2034.

Część plenarna – AI w edukacji

Pierwsza sesja merytoryczna konferencji była poświęcona możliwościom i wyzwaniom związanym z wykorzystywaniem sztucznej inteligencji w edukacji. Punkt wyjścia do dyskusji stanowiła refleksja nad tym, jak korzystać z nowych technologii w sposób świadomy, odpowiedzialny i zgodny z zasadami etycznymi, przy jednoczesnym rozwijaniu krytycznego myślenia.

Debatę moderowała Ada Guźniczak, członkini zarządu Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji.

W panelu udział wzięli:

- Monika Budzich z Liceum Akademickiego im. Macieja Płażyńskiego w Pucku,
- Przemysław Śmigiel, prezes Fundacji ADDTRUTH,
- Krzysztof Łuniewski z Centrum Kształcenia Zawodowego w Wysokiem Mazowieckiem,
- dr Monika Sońta z Akademii Leona Koźmińskiego,
- Dominika Jędrzejczyk z Polskiego Związku Lekkiej Atletyki,
- Ufuk Bal z Fundacji IDEA LAB we Wrocławiu oraz
- Monika Formańska-Żadkowska z Fundacji Inthinknity.

Przedmiot i zakres debaty

Debata dotyczyła rosnącego wpływu sztucznej inteligencji na komunikację, edukację, pracę organizacji oraz projekty Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności. Prowadząca postawiła pytanie, czy AI pomaga w budowaniu kontaktów i relacji międzynarodowych, czy może im przeszkadzać. Uczestnicy omówili zalety korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji, związane z nimi zagrożenia oraz zasady odpowiedzialnego stosowania technologii.

Punktem odniesienia były również projekty międzynarodowe, w tym działania realizowane w ramach programu Erasmus+. Dyskusja koncentrowała się na tym, jak łączyć możliwości technologii z rozwojem kompetencji, krytycznym myśleniem i budowaniem relacji międzyludzkich.

Przebieg debaty

- **Otwarcie i indywidualne doświadczenia uczestników**

Debatę rozpoczęto pytaniem o to, czy sztuczna inteligencja pomaga w edukacji i budowaniu relacji, czy może w tym przeszkadzać. W rundzie otwierającej uczestnicy przedstawili własne doświadczenia z wykorzystywaniem AI w pracy dydaktycznej i organizacyjnej.

Nauczyciele wskazywali przede wszystkim na możliwość szybszego przygotowania ćwiczeń, prezentacji i materiałów do zajęć. AI była przez nich wykorzystywana również do sprawdzania spójności celów i działań projektowych oraz planowania mobilności. Podkreślano, że narzędzie należy traktować jako asystenta, którego odpowiedzi wymagają weryfikacji.

Przedstawiciele organizacji społecznych zwracali uwagę na usprawnienie codziennych zadań, w tym opracowywania tekstów, analizy danych, przygotowywania raportów i materiałów dla różnych grup odbiorców. Wskazano, że dostęp do narzędzi AI może wspierać profesjonalizację działań mniejszych organizacji dysponujących ograniczonymi zasobami.

W dyskusji pojawiły się także przykłady transkrybowania wywiadów, przygotowywania notatek oraz wykorzystywania awatara w kursie edukacyjnym. Jedna z uczestniczek zaproponowała spojrzenie na technologię przede wszystkim jako na narzędzie zwiększające możliwości człowieka, a nie zastępujące go.

› Sztuczna inteligencja w kształceniu zawodowym

Przedstawiciel sektora Kształcenie i szkolenia zawodowe zaznaczył, że poziom wykorzystania AI zależy od osób pracujących w danej placówce. Jako przykład podał pracę uczniów nad programem dla sterownika PLC: narzędzie może pomóc w przygotowaniu pierwszego rozwiązania, jednak uczeń powinien je sprawdzić, poprawić i wyjaśnić sposób jego działania.

Zwrócono uwagę, że zastosowania AI w kształceniu zawodowym wykraczają poza generowanie tekstu. Mogą obejmować również wykorzystanie modeli, pracę z danymi oraz wspomaganie rozwiązywania problemów technicznych. Wskazano na znaczenie projektów międzynarodowych w tworzeniu materiałów, platform i rozwiązań edukacyjnych dotyczących nowych technologii.

› Szkolnictwo wyższe i ocenianie

W części poświęconej szkolnictwu wyższemu omówiono zmianę relacji między osobami prowadzącymi zajęcia a studentami. Uczestnicy debaty zwracali uwagę na wzajemną nieufność związaną z korzystaniem z AI oraz potrzebę odejścia od jednostronnego przekazywania wiedzy na rzecz rozmowy, wspólnego uczenia się i refleksji. Odnosili się również do sposobów oceniania, wskazując na trudności związane z oceną gotowych prac, które mogą powstawać z pomocą AI, oraz na potrzebę większego uwzględniania procesu myślenia, refleksji i twórczego działania.

› Szkoły i przygotowanie nauczycieli

W dyskusji poświęconej szkole średniej wskazano, że AI warto wykorzystywać jako wsparcie w pracy nauczyciela i procesie uczenia się, zamiast traktować ją wyłącznie jako zagrożenie. Jednocześnie podkreślono konieczność rozwijania świadomości ograniczeń narzędzi i weryfikacji wygenerowanych odpowiedzi.

Przytoczono przykład wykorzystania błędów w pracy przygotowanej z pomocą AI jako materiału do wspólnej analizy tekstu źródłowego. Takie podejście pozwoliło uczniom skonfrontować wygenerowane odpowiedzi z lekturą i zauważyć, że narzędzie może się mylić.

› Projekty międzynarodowe i organizacje społeczne

W tej części debaty omówiono zastosowanie AI w przygotowywaniu badań, raportów i materiałów edukacyjnych, planowaniu projektów oraz komunikacji z partnerami. Zwrócono uwagę, że usprawnienie rutynowych czynności może pozostawić organizacjom więcej czasu na pracę z ludźmi i społecznościami.

Przedstawiono także działania łączące edukację dotyczącą AI, cyberbezpieczeństwo, gry i partycypację młodzieży. W wypowiedziach pojawiła się potrzeba przygotowywania edukatorów i organizacji do świadomego korzystania z technologii.

Jedna z uczestniczek podkreśliła znaczenie współzależności i sieciowania projektów: zamiast traktować inicjatywy wyłącznie jako konkurujące ze sobą, warto szukać możliwości wymiany wiedzy i łączenia rezultatów.

› Edukacja pozaformalna i dostępność

W rozmowie o edukacji pozaformalnej wskazano na możliwość dostosowywania materiałów i metod pracy do różnych grup, w tym seniorów oraz dzieci i młodzieży o różnych potrzebach. Przywołano przykład mobilności do Hiszpanii, podczas której seniorzy poznawali narzędzia AI.

Uczestniczka podkreśliła znaczenie wzmacniania samodzielności osób korzystających z technologii, a jednocześnie zwróciła uwagę na trudność odróżniania informacji prawdziwych od fałszywych. W jej ocenie ważnym zadaniem edukacyjnym jest budowanie poczucia bezpieczeństwa w środowisku cyfrowym, a nie wyłącznie nauka obsługi kolejnych aplikacji.

› Sprawczość organizacji młodzieżowych i odpowiedzialność

Przedstawiciel organizacji młodzieżowej ocenił, że AI zwiększa możliwości działania małych zespołów, pomagając im w zadaniach technicznych i organizacyjnych. Jako przykład podał wykorzystanie narzędzi do poprawy jakości nagrania podcastu, co ułatwia publikowanie treści bez rozbudowanego zaplecza technicznego.

Jednocześnie zaznaczył, że osoba publikująca materiał lub podejmująca działanie ponosi odpowiedzialność za jego rezultat także wtedy, gdy korzysta z AI. W dyskusji zasygnalizowano również potrzebę uwzględniania ochrony danych i wymogów prawnych.

› Technologia i relacje w sporcie

W części dotyczącej sektora Sport omówiono wykorzystanie AI do analizy danych treningowych, takich jak parametry biegu, tętno czy informacje o obciążeniu. Wskazano, że duża ilość danych wymaga krytycznej interpretacji – należy więc unikać bezrefleksyjnego przyjmowania wniosków generowanych przez technologię.

Podkreślono również znaczenie relacji między trenerem a zawodnikiem, w tym emocjonalnego i indywidualnego wymiaru wsparcia. Technologia została przedstawiona jako pomoc w podejmowaniu decyzji, a nie zastępstwo dla kontaktu z człowiekiem.

› Runda końcowa

W podsumowaniu uczestnicy zostali poproszeni o wskazanie zasad odpowiedzialnego korzystania z AI. Najczęściej powracały następujące postulaty: zachowanie przez człowieka kontroli nad decyzją, sprawdzanie wyników pracy narzędzi oraz odpowiedzialność za publikowane treści.

Zwrócono również uwagę na znaczenie uczenia się międzypokoleniowego oraz ochrony relacji międzyludzkich. Debatę zamknęło podkreślenie roli AI jako pomocnika, którego wykorzystanie nie zwalnia człowieka z myślenia i odpowiedzialności.

Najważniejsze wnioski płynące z debaty:

1. **AI usprawnia pracę, ale wymaga nadzoru.** Uczestnicy wskazywali na oszczędność czasu przy tworzeniu materiałów, analizowaniu i wykonywaniu zadań organizacyjnych. Jednocześnie wielokrotnie podkreślali potrzebę sprawdzania rezultatów.

2. **W edukacji ważny jest proces, a nie tylko gotowy produkt.** Narzędzia AI pozwalają szybko generować odpowiedzi i gotowe rozwiązania. Samodzielne uzyskanie poprawnego wyniku nie jest więc jedynym wyznacznikiem zdobytej wiedzy. Ważne staje się również to, czy uczniowie i studenci rozumieją przedstawione rozwiązanie, potrafią je wyjaśnić oraz krytycznie ocenić jego poprawność i przydatność.

3. **Kompetencje nauczycieli i edukatorów wymagają rozwoju.** Szkolenia oraz wspólne uczenie się z uczestnikami zajęć mogą pomagać w świadomym i celowym włączaniu nowych narzędzi do pracy.

4. **Małe organizacje mogą korzystać z AI do zwiększania swoich możliwości.** Narzędzia wspierają m.in. przygotowanie treści, materiałów edukacyjnych i zadań technicznych, nie eliminując odpowiedzialności organizacji za efekty.

5. **Dostępność i bezpieczeństwo cyfrowe są równie ważne jak obsługa narzędzi.** Materiały i sposób pracy należy dostosowywać do odbiorców, uwzględniając ich zdolność do oceny informacji i potrzeby związane z bezpieczeństwem.

6. **Relacje międzyludzkie pozostają istotną częścią edukacji i pracy rozwojowej.** W dyskusji wskazywano na rolę rozmowy, doświadczenia i kontaktu bezpośredniego, których nie należy sprowadzać do analizy danych lub generowania odpowiedzi.

7. **Odpowiedzialność za decyzje i publikowane treści pozostaje po stronie człowieka.** Korzystanie z AI nie zastępuje weryfikacji merytorycznej przez człowieka.

Podsumowanie

Debata pokazała szerokie spektrum zastosowań AI: od tworzenia ćwiczeń i materiałów po analizę danych, rozwój projektów oraz wsparcie pracy organizacji. Wspólnym wątkiem wypowiedzi była potrzeba traktowania technologii jako narzędzia wspomagającego człowieka. Jej wartość zależy od celu użycia, kompetencji użytkowników, weryfikacji rezultatów oraz zachowania odpowiedzialności za decyzje i relacje z innymi ludźmi.

Sesje warsztatowe

Dalsza część konferencji miała formę pracy warsztatowej podzielonej na na sześć sesji tematycznych. W ramach każdej z nich uczestnicy pracowali w grupach moderowanych przez prowadzących. Celem warsztatów było zebranie rekomendacji beneficjentów ze wszystkich sektorów dotyczących przyszłej perspektywy programu Erasmus+ oraz Europejskiego Korpusu Solidarności.

Trendy i wyzwania w mobilności uczniów, studentów, nauczycieli, pracowników, kadry, młodzieży oraz osób pracujących z młodzieżą

Sesja moderowana przez Łukasza Smogorowskiego, Agnieszkę Cieślak i Renatę Smolarczyk (FRSE)

Wprowadzeniem do pracy warsztatowej było przedstawienie najważniejszych trendów w mobilności edukacyjnej oraz wyzwań związanych z realizacją i dalszym rozwojem programu Erasmus+ w poszczególnych sektorach. Zagadnienia zaprezentowano z perspektywy pracowników Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, uwzględniając kwestie systemowe dotyczące funkcjonowania programu oraz jego przyszłości w kolejnej perspektywie finansowej.

Edukacja szkolna

Trendy: systematyczny wzrost liczby organizacji uczestniczących w programie Erasmus+ oraz środków przeznaczanych na mobilność edukacyjną. W latach 2021–2026 liczba organizacji wzrosła z 400 do około 900, a wartość przyznanego dofinansowania – z 13,7 mln do 40,7 mln euro.

Wyzwania: przyszłość akredytacji po 2027 r. oraz dostosowanie do zasad nowej perspektywy finansowej od 2028 r., w tym większy nacisk na jakość i skuteczność realizowanych projektów.

Szkolnictwo wyższe

Trendy: rosnąca popularność mobilności krótkoterminowych kosztem wyjazdów długoterminowych oraz rozwój mieszanych programów intensywnych (*Blended Intensive Programmes*, BIP), łączących krótkoterminową mobilność fizyczną z obowiązkowym komponentem wirtualnym.

Wyzwania: zachowanie równowagi między mobilnością krótko- i długoterminową oraz skuteczne łączenie stacjonarnych i wirtualnych form kształcenia.

Kształcenie i szkolenia zawodowe

Trendy: poprawa wizerunku edukacji zawodowej, do której istotnie przyczynia się program Erasmus+ poprzez międzynarodowy transfer wiedzy, doświadczeń i umiejętności; rosnąca popularność konkursów umiejętności zawodowych oraz rozwój mobilności grupowej uczniów, wprowadzonej w Akcji 1. tego sektora w 2024 r.

Wyzwania: rozwijanie różnorodnych form mobilności, w tym wirtualnych, wobec dominującego zainteresowania wyjazdami służącymi jedynie zdobywaniu praktycznych umiejętności zawodowych.

Młodzież

Trendy: wzrost znaczenia edukacji pozaformalnej w rozwijaniu kompetencji społecznych, językowych i międzykulturowych oraz postrzeganie projektów młodzieżowych jako przestrzeni do eksperymentowania, zdobywania doświadczeń i realizacji własnych inicjatyw.

Wyzwania: zwiększenie samodzielności młodych ludzi w realizacji projektów, a na poziomie systemowym – wpisanie osoby pracującej z młodzieżą (*youth worker*) do katalogu zawodów oraz opracowanie krajowej strategii młodzieżowej.

Edukacja dorosłych

Trendy: rosnący udział organizacji działających na rzecz seniorów, rozwój uniwersytetów trzeciego wieku, większa aktywność instytucji kultury oraz wzrost zainteresowania mobilnością kadry edukacyjnej i rozwijaniem kompetencji kluczowych.

Wyzwania: zróżnicowanie organizacji ubiegających się o Akredytację w programie Erasmus+, trudności w korzystaniu z mobilności kadry i słuchaczy, a także niedostosowanie stawek ryczałtowych do rzeczywistych kosztów realizacji projektów oraz niewystarczające uwzględnienie specyfiki sektora w kryteriach oceny wniosków.

Sport

Trendy: wzrost liczby składanych wniosków i poprawa ich jakości, coraz większa liczba projektów angażujących osoby z mniejszymi szansami oraz utrzymywanie się średniej kwoty dofinansowania pojedynczego projektu na podobnym poziomie.

Wyzwania: przygotowanie do zmian w zarządzaniu programem Erasmus+ Sport w perspektywie finansowej 2028–2034, w szczególności do proponowanej decentralizacji Akcji 2.

Wyniki pracy warsztatowej

Następnie uczestnicy pracowali w czterech grupach reprezentujących sektory: Szkolnictwo wyższe, Kształcenie i szkolenia zawodowe, Edukacja szkolna oraz Młodzież. Ich zadaniem było zidentyfikowanie najważniejszych barier w mobilności edukacyjnej i wypracowanie rekomendacji uwzględniających perspektywę beneficjentów oraz uczestników projektów.

Szkolnictwo wyższe

Wyzwania i bariery: wysokie koszty mobilności, niewystarczające dofinansowanie, obciążenia administracyjne oraz trudności w godzeniu wyjazdów z obowiązkami akademickimi. Wskazano również na potrzebę zwiększenia atrakcyjności oferty i dostosowania jej do potrzeb studentów oraz pracowników uczelni.

Rekomendacje:

- Zwiększenie ryczałtów na podróż i wysokości dofinansowania mobilności, z uwzględnieniem aktualnych danych Eurostatu.
- Uproszczenie dokumentacji projektowej i ograniczenie obowiązków administracyjnych pracowników uczelni.
- Uelastycznienie zasad rozliczania dni podróży (w tym rezygnacja z dodatkowych dni podróży na rzecz zwiększenia ryczałtu).
- Zwiększenie znaczenia mobilności krótkoterminowych, w tym uwzględnianie ich we wskaźnikach umiędzynarodowienia uczelni oraz rozważenie ich obowiązkowego charakteru.
- Skuteczniejsze promowanie korzyści z mobilności oraz dostosowanie oferty do potrzeb studentów i pracowników uczelni.

Kształcenie i szkolenia zawodowe

Wyzwania i bariery: złożoność procedur, obciążenia organizacyjne związane z obsługą projektów, mało elastyczne zasady finansowania, konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i odpowiedniego przygotowania uczestników oraz bariery językowe ograniczające udział nauczycieli zawodu.

Rekomendacje:

- Ujednolicenie dokumentów potwierdzających osiągnięcia uczestników oraz stworzenie jednej platformy do obsługi projektów.

- Zwiększenie elastyczności w dysponowaniu środkami i wydłużenie terminów rozliczeń, umożliwiające skuteczniejsze upowszechnianie rezultatów.
- Opracowanie przejrzystych wytycznych i procedur oraz usprawnienie komunikacji między beneficjentami a instytucjami obsługującymi program.
- Stworzenie bazy sprawdzonych partnerów zagranicznych oraz platformy kursów i szkoleń dla nauczycieli zawodu.
- Organizowanie spotkań informacyjnych z uczniami i rodzicami oraz odpowiednie przygotowanie uczestników i opiekunów.
- Rozszerzenie możliwości finansowania nauki języków obcych, szczególnie angielskiego, dla nauczycieli zawodu oraz aktualizacja narzędzia OLS (Online Language Support).

Edukacja szkolna

Wyzwania i bariery: trudności w rekrutacji uczestników mobilności, w tym obawy i ograniczenia wynikające z postaw rodziców, oraz nierówne szanse uczniów na udział w wyjazdach edukacyjnych.

Rekomendacje:

- Przeprowadzenie otwartych konsultacji dotyczących zasad rekrutacji uczestników mobilności.
- Wypracowanie przejrzystych modeli rekrutacji, uwzględniających zarówno indywidualne potrzeby uczniów, jak i możliwości organizacyjne szkół.
- Wyrównywanie szans uczniów w dostępie do mobilności, w tym zwiększenie wsparcia indywidualnego i organizacyjnego, zwłaszcza w przypadku podróży z oddalonych miejscowości.

Młodzież

Wyzwania i bariery: problemy związane z kondycją psychiczną i motywacją młodych ludzi, niewystarczające kompetencje społeczne, trudności z dotarciem do uczestników oraz malejąca atrakcyjność mobilności międzynarodowych dla części młodzieży. Wskazano również na ograniczenia organizacyjne wynikające z zasad Akredytacji w programie, potrzebę szybszego reagowania na problemy oraz niedoszacowanie kosztów realizacji działań.

Rekomendacje:

- Zwiększenie elastyczności w planowaniu i realizacji projektów, aby lepiej odpowiadały na zmieniające się potrzeby młodzieży.
- Dostosowanie działań i form komunikacji do zainteresowań oraz kompetencji uczestników.

- Uwzględnianie przy ustalaniu stawek dofinansowania rzeczywistych kosztów organizacji mobilności, w tym inflacji i kosztów pracy, a także ograniczonych zasobów finansowych organizacji młodzieżowych.
- Zapewnienie organizacjom większej swobody w reagowaniu na pojawiające się problemy i potrzeby uczestników.
- Usprawnienie procedur administracyjnych i zasad akredytacji.

Różnorodność jako siła partnerstw międzynarodowych

Sesja moderowana przez Wojciecha Zawadzkiego i Aleksandrę Zimoch (FRSE)

Warsztat poświęcono znaczeniu różnorodności w międzynarodowych partnerstwach projektowych programu Erasmus+. Jego celem było zebranie doświadczeń i opinii uczestników na temat korzyści płynących ze współpracy z różnymi partnerami, związanych z nią trudności oraz możliwych usprawnień.

Warsztat rozpoczęła rozmowa o tym, czym dla uczestników jest różnorodność i jaką rolę odgrywa w partnerstwach projektowych. Następnie omówiono przykłady różnorodności w projektach Erasmus+, w tym odmienne typy instytucji, grup odbiorców oraz rezultatów.

W dalszej części uczestnicy pracowali w trzech grupach, z których każda miała wyznaczonego lidera. Rozmowy dotyczyły praktycznych aspektów tworzenia i prowadzenia partnerstw: korzyści, wyzwań oraz propozycji usprawnień. Spotkanie miało formę interaktywną, a do zbierania odpowiedzi wykorzystano aplikację Padlet.

Czym jest różnorodność?

Uczestnicy kojarzyli różnorodność przede wszystkim z bogactwem doświadczeń, otwartością, tolerancją, dialogiem i wymianą. Wskazywali także na inspirację, rozwój, kreatywność, zdobywanie nowych kompetencji oraz możliwość poszukiwania alternatywnych pomysłów.

W dyskusji zwrócono uwagę, że różnorodność może również utrudniać wzajemne zrozumienie. W partnerstwie oznacza ona zarówno wnoszenie własnych zasobów, jak i korzystanie z wiedzy oraz doświadczeń pozostałych osób i instytucji.

Różnorodność w projektach Erasmus+

Podczas warsztatu wskazano, że projekty mogą łączyć instytucje o odmiennym charakterze, m.in. uczelnie, organizacje pozarządowe, szkoły publiczne i niepubliczne, samorządy oraz instytucje otoczenia biznesu. Jako przykłady mniej oczywistych partnerów przywołano Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w sektorze Edukacja dorosłych oraz Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w sektorze Szkolnictwo wyższe.

Różnorodność dotyczy również odbiorców działań. W rozmowie wymieniono uczniów, studentów, młodzież, seniorów, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby zagrożone wykluczeniem. Rezultatami projektów mogą być m.in. programy nauczania, kursy e-learningowe i metodologie.

Uczestników zachęcono także do poszukiwania wartościowych partnerstw w kolejnej perspektywie programu, w tym do nawiązywania współpracy z partnerami z różnych krajów.

Korzyści płynące z różnorodnych partnerstw

Wśród najważniejszych korzyści uczestnicy wskazali:

- wymianę praktyk, doświadczeń i wiedzy między partnerami,
- poznawanie odmiennych perspektyw i poszukiwanie nowych rozwiązań,
- wzajemne uzupełnianie się i wzmacnianie potencjału organizacji,
- dostęp do nowych kompetencji oraz możliwości rozwoju,
- szansę dla mniejszych i mniej doświadczonych podmiotów na współpracę z większymi organizacjami,
- zdobywanie doświadczenia, które może przygotować organizację do samodzielnego prowadzenia projektów w przyszłości.

Wskazano także na wartość partnerstw o różnej skali oraz możliwość udziału podmiotów o zróżnicowanym doświadczeniu.

Wyzwania we współpracy

Uczestnicy podkreślili, że różnorodność zwiększa potencjał partnerstw, ale może też utrudniać ich tworzenie i prowadzenie. Do wymienionych wyzwań należały:

- odmienne cele i oczekiwania partnerów,
- różnice kulturowe, językowe, polityczne i organizacyjne,
- różnice w przepisach, zasadach finansowania oraz systemach edukacji,
- trudności komunikacyjne i ryzyko wzajemnego niezrozumienia,

- większa złożoność zarządzania współpracą między sektorami i instytucjami o odmiennym charakterze,
- dodatkowe koszty związane z koordynacją,
- ograniczenia dotyczące udziału partnerów spoza Unii Europejskiej.

Propozycje i rekomendacje uczestników:

- Jasne zasady współpracy. Narodowa Agencja powinna przedstawić jednoznaczne wytyczne dotyczące realizacji partnerstw we wszystkich sektorach, aby informacje przekazywane przez kierowników projektów były spójne.
- Więcej bezpośredniego wsparcia. Potrzebne są częstsze spotkania z pracownikami Agencji oraz dodatkowe wizyty monitorujące dla zainteresowanych beneficjentów. Podkreślono, że wizyty monitorujące mają charakter wspierający, a nie kontrolny.
- Uproszczenie języka umów finansowych. Zarekomendowano uproszczenie języka stosowanego w umowach finansowych Komisji Europejskiej, tak aby dokumenty były jasne, zrozumiałe i spójne dla beneficjentów.
- Zachowanie różnorodności partnerstw. Należy utrzymać możliwość współpracy organizacji o różnej wielkości i doświadczeniu, w tym mniejszych z większymi oraz mniej doświadczonych z bardziej doświadczonymi.
- Większy budżet na partnerstwa. Zwiększenie środków na Partnerstwa na małą skalę (KA210) oraz Partnerstwa współpracy (KA220) mogłoby poszerzyć dostęp różnorodnych podmiotów do udziału w projektach.

Od uczestnika do lidera – budowanie postaw obywatelskich

Sesja moderowana przez Przemysława Desperata, Jakuba Lubera i Szymona Ofata (FRSE)

Punktem wyjścia do warsztatu było pytanie o to, jak rozwijać postawy obywatelskie wśród młodych ludzi oraz przygotowywać ich do świadomego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu demokratycznym. Uczestnicy poznali debatę oksfordzką jako narzędzie wspierające krytyczne myślenie, umiejętność argumentowania, aktywne słuchanie i szacunek wobec odmiennych poglądów. Spotkanie połączono z prezentacją nowej publikacji Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji „Erasmus dla demokracji. Przewodnik po debacie oksfordzkiej" (2026 r.), opracowanej pod redakcją dr. Sławomira Drelicha i Jakuba Lubera.

Publikacja obejmuje historię i znaczenie debatowania, zasady organizacji debat oksfordzkich, wskazówki dotyczące ich wykorzystania w szkołach oraz eseje ekspertów poświęcone edukacji obywatelskiej, dezinformacji i współczesnym wyzwaniom społecznym. Uzupełniają ją przykładowe tezy debat dostosowane do różnych przedmiotów i etapów edukacyjnych oraz europejskie dobre praktyki.

W pierwszej części warsztatu uczestnicy zastanawiali się, czym jest społeczeństwo obywatelskie i jakie cechy powinny charakteryzować jego aktywnych członków. Wskazywano na poczucie przynależności, współpracę, odpowiedzialność, otwartość, tolerancję i ciekawość. Prowadzący podkreślali, że cechy te sprzyjają kształtowaniu liderów, którzy potrafią inicjować dialog, angażować innych i podejmować działania na rzecz wspólnoty.

W dyskusji zwrócono uwagę na wyzwania współczesnej debaty publicznej, w szczególności dezinformację, upowszechnianie niezweryfikowanych treści w internecie, a także polaryzację społeczną i populizm. Prowadzący omówili zjawisko określane jako „tiktokizacja debaty publicznej", polegające na sprowadzaniu złożonych zagadnień do krótkich, atrakcyjnych form przekazu, które nie zawsze umożliwiają ich pełne zrozumienie. Wskazywano, że debata oksfordzka może stanowić odpowiedź na te zjawiska, ponieważ wymaga przygotowania argumentów, weryfikowania źródeł i uważnego słuchania rozmówcy.

Część praktyczna – *speed debating*

Uczestnicy warsztatu wzięli udział w krótkim ćwiczeniu *speed debating*, polegającym na prowadzeniu dyskusji w parach. Jedna osoba reprezentowała stronę propozycji, druga – opozycji. Tematem była teza: „Należy zastąpić w szkołach publicznych oceny liczbowe ocenami opisowymi".

Po 30 sekundach przygotowania każda ze stron miała minutę na przedstawienie argumentów, a następnie po 30 sekund na kontrargumentację i podsumowanie stanowiska.

Ćwiczenie pokazało, jak istotne są umiejętności formułowania wypowiedzi w ograniczonym czasie, słuchania bez przerywania oraz przedstawiania argumentów również wtedy, gdy przydzielone stanowisko jest sprzeczne z osobistymi przekonaniami. W podsumowaniu uczestnicy przyznawali, że szczególną trudność sprawiało uzasadnianie poglądów, z którymi sami się nie zgadzali. Prowadzący wskazali, że właśnie takie doświadczenie pomaga dostrzegać racje drugiej strony, rozwija empatię poznawczą i uczy prowadzenia sporu bez eskalowania konfliktu.

Debata oksfordzka jako narzędzie edukacyjne

W dalszej części omówiono strukturę debaty oksfordzkiej, w której uczestniczą dwie czteroosobowe drużyny: propozycji i opozycji. Każdy z mówców pełni określoną rolę – od zdefiniowania problemu i przedstawienia argumentów, przez kontrargumentację, po podsumowanie i porównanie najważniejszych racji obu stron. Taki podział zadań pozwala stopniowo rozwijać kompetencje uczestników i dostosowywać poziom trudności do ich doświadczenia oraz możliwości.

Zwrócono również uwagę na znaczenie właściwego formułowania tez, jasnych kryteriów oceniania i konstruktywnej informacji zwrotnej. Jak zauważono, debata może mieć charakter rywalizacji, ale nie musi przyjmować formy turnieju ani być elementem oceny szkolnej. Może być także wykorzystywana jako metoda pracy na lekcji – do utrwalania wiedzy, rozwijania umiejętności argumentowania i wypowiadania się oraz lepszego rozumienia złożonych problemów społecznych.

Doświadczenia uczestników i dobre praktyki

W części dyskusyjnej nauczyciele dzielili się doświadczeniami związanymi z organizowaniem debat szkolnych i międzyszkolnych. Podkreślali, że przygotowanie do debaty motywuje uczniów do samodzielnego wyszukiwania informacji, sprawdzania wiarygodności źródeł oraz przewidywania argumentów strony przeciwnej. Zwracali również uwagę na rolę nauczyciela jako organizatora i mentora oraz na konieczność zapewnienia bezstronnych zasad oceniania.

Jedna z uczestniczek przedstawiła doświadczenia związane z wykorzystaniem debat oksfordzkich w projektach Erasmus+ i współpracy międzynarodowej, w tym podczas mobilności edukacyjnych oraz zajęć z języka angielskiego i hiszpańskiego. W omówionym przez nią projekcie uczniowie przygotowywali tematykę debat we współpracy z zagranicznymi partnerami, samodzielnie dzielili się zadaniami i angażowali w organizację wydarzeń. Taka forma pracy miała łączyć rozwijanie kompetencji językowych, społecznych i obywatelskich z aktywnym uczestnictwem młodzieży w realizacji projektów.

Erasmus dla demokracji

Uczestnicy warsztatu podkreślali, że debata oksfordzka wpisuje się w priorytet programu Erasmus+ dotyczący uczestnictwa w życiu demokratycznym, a jednocześnie może wspierać realizację pozostałych priorytetów horyzontalnych, takich jak włączenie i różnorodność, zrównoważony rozwój oraz transformacja cyfrowa. Przykładowymi tematami debat mogą być odpowiedzialność za ochronę środowiska czy etyczne wykorzystanie sztucznej inteligencji.

W końcowej części spotkania nauczyciele i edukatorzy zostali zachęceni do korzystania z przewodnika niezależnie od nauczanego przedmiotu, poziomu edukacji czy rodzaju organizacji. Podkreślano, że rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia, argumentowania i poszukiwania wiarygodnych źródeł powinno zajmować ważne miejsce we współczesnej edukacji. Zwrócono również uwagę na znaczenie debatowania w kontekście zmian w podstawach programowych, które mają pozostawiać więcej przestrzeni na praktyczne działania uczniów.

Najważniejsze wnioski i rekomendacje:

- Upowszechnianie debaty oksfordzkiej jako narzędzia rozwijania postaw obywatelskich, krytycznego myślenia, argumentowania i zwiększania szacunku wobec odmiennych poglądów.
- Stopniowe wprowadzanie debat do praktyki szkolnej, począwszy od krótkich ćwiczeń, takich jak *speed debating*, aż po pełną formułę debaty oksfordzkiej.
- Zapewnienie nauczycielom praktycznych materiałów, przykładowych tez, przejrzystych zasad organizacji i oceniania debat oraz wskazówek dotyczących udzielania konstruktywnej informacji zwrotnej.

- Wykorzystywanie debat w projektach Erasmus+ i współpracy międzynarodowej jako metody rozwijania kompetencji językowych, społecznych i międzykulturowych oraz zwiększania samodzielności młodzieży.
- Łączenie debatowania z realizacją priorytetów horyzontalnych programu Erasmus+, w szczególności uczestnictwa w życiu demokratycznym, włączenia społecznego, zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji.

Akredytacja Erasmus+ – doświadczenia, dobre praktyki oraz co dalej?

Sesja moderowana przez Izabelę Laskowską i Michała Pachockiego (FRSE)

Jak zapewnić organizacjom stabilny dostęp do finansowania mobilności, ograniczyć obciążenia administracyjne i jednocześnie utrzymać wysoką jakość działań? Wokół tych zagadnień koncentrowała się sesja warsztatowa poświęcona Akredytacji Erasmus+, podczas której przedstawiciele Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji oraz beneficjenci programu podsumowali doświadczenia obecnej perspektywy finansowej i dyskutowali o kierunkach zmian w kolejnych latach.

W warsztacie – oprócz reprezentantów sektora Kształcenie i szkolenia zawodowe – uczestniczyli również przedstawiciele sektorów: Edukacja szkolna, Edukacja dorosłych i Młodzież, a także Szkolnictwo wyższe [w którym zamiast Akredytacji Erasmus+ obowiązuje Karta Erasmusa dla szkolnictwa wyższego, ECHE].

Dyskusja pozwoliła zestawić perspektywę FRSE jako Narodowej Agencji programu Erasmus+ z doświadczeniami organizacji realizujących mobilności.

Prowadzący warsztat zaznaczyli, że choć zakłada się kontynuację systemu Akredytacji w kolejnej perspektywie finansowej programu Erasmus+, przyszła formuła nie została jeszcze ostatecznie określona. Trwają konsultacje dotyczące możliwych zmian, w tym dostosowania zasad i celów Akredytacji do specyfiki poszczególnych sektorów.

Doświadczenia obecnej perspektywy finansowej

W pierwszej części spotkania przedstawiono genezę i założenia systemu Akredytacji. Pierwszy konkurs o Akredytację odbył się w 2020 r., a od 2021 r. organizacje, które ją uzyskały, mogły ubiegać się o finansowanie mobilności w uproszczonej procedurze. Rozwiązanie wprowadzono m.in. z myślą o instytucjach planujących regularną i długofalową współpracę międzynarodową, ograniczając konieczność corocznego przygotowywania rozbudowanych wniosków projektowych.

Izabela Laskowska zwróciła uwagę, że Akredytacja miała być nie tylko ułatwieniem administracyjnym, lecz także narzędziem wspierającym wysoką jakość działań mobilnościowych. Jej uzyskanie oznacza, że organizacja przygotowała Plan Erasmusa określający cele i sposób realizacji długofalowych działań oraz zobowiązała się do przestrzegania standardów jakości programu.

Omówiono również doświadczenia organizacji, które przed uzyskaniem Akredytacji nie uczestniczyły w programie Erasmus+, ale posiadały doświadczenie w działalności w danym sektorze wymagane do ubiegania się o Akredytację. Możliwość uzyskania Akredytacji także przez takie organizacje zwiększyła dostępność programu, a jednocześnie ujawniła trudności części beneficjentów związane z samodzielnym zarządzaniem środkami i organizowaniem mobilności.

Prowadzący przypomnieli także, że organizacja może posiadać Akredytację w kilku sektorach, o ile spełnia warunki.

Plan Erasmusa i odpowiedzialność całej organizacji

Istotną część warsztatu poświęcono Planowi Erasmusa, który stanowi podstawę Akredytacji w sektorach Edukacja szkolna, Edukacja dorosłych oraz Kształcenie i szkolenia zawodowe.

Dokument określa cele organizacji, planowane działania, grupy docelowe oraz sposób zarządzania mobilnościami. Może być aktualizowany i dostosowywany do zmieniających się potrzeb instytucji.

Prowadzący podkreślili, że skuteczna realizacja Akredytacji wymaga zaangażowania całej organizacji, a nie wyłącznie jednego koordynatora. W przypadku szkół w przygotowaniu i realizacji mobilności powinni uczestniczyć zarówno przedstawiciele kierownictwa, jak i nauczyciele odpowiedzialni za poszczególne obszary kształcenia.

Michał Pachocki przywołał przykłady szkół zawodowych, w których odpowiedzialność za projekty spoczywała niemal wyłącznie na nauczycielu języka obcego, ponieważ to on potrafił nawiązać kontakt z zagranicznym partnerem. Takie rozwiązanie, choć często umożliwiało rozpoczęcie współpracy, nie zapewniało wystarczającego zaangażowania pozostałych pracowników ani pełnego wykorzystania rezultatów projektu.

Zwrócono uwagę, że Akredytacja powinna prowadzić do trwałych zmian w funkcjonowaniu instytucji, rozwijania partnerstw międzynarodowych, wymiany wiedzy oraz wdrażania dobrych praktyk. Mobilność nie może być traktowana wyłącznie jako wyjazd uczestników za granicę, lecz jako element szerszego procesu rozwoju organizacji.

Standardy jakości i znaczenie rezultatów

Kolejnym zagadnieniem były standardy jakości Erasmus+, których przestrzeganie stanowi jeden z podstawowych warunków realizacji działań w ramach Akredytacji. Obejmują one m.in. włączanie i różnorodność, przejrzystą rekrutację uczestników, odpowiednie przygotowanie do mobilności, bezpieczeństwo, wsparcie oraz upowszechnianie rezultatów.

Prowadzący zwrócili uwagę na znaczenie właściwego doboru partnerów zagranicznych. Współpraca powinna opierać się na jasno określonych oczekiwaniach, uzgodnionych celach i rzeczywistej możliwości ich osiągnięcia. Omówiono także doświadczenia związane z korzystaniem z usług płatnych pośredników oraz ryzyko niedopasowania ich oferty do potrzeb organizacji i celów określonych w Planie Erasmusa.

Według uczestników debaty istotnym elementem jakości działań jest także bezpieczeństwo. W sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe szczególnego znaczenia nabierają zagrożenia związane z wykonywaniem praktycznych zadań zawodowych i obsługą sprzętu. Dlatego osoby biorące udział w mobilności powinny zostać odpowiednio przygotowane – należy im zapewnić mentoring i wsparcie w nowym środowisku edukacyjnym lub miejscu pracy.

W dyskusji podkreślano również, że realizacja Akredytacji nie powinna sprowadzać się do organizowania kolejnych mobilności. Michał Pachocki zauważył, że część beneficjentów koncentruje się przede wszystkim na samych wyjazdach, nie zawsze dostrzegając ich szerszy wpływ na rozwój

organizacji i społeczności lokalnej. Zdobyte doświadczenia i umiejętności mogą być wykorzystywane m.in. podczas warsztatów, wydarzeń edukacyjnych, inicjatyw lokalnych oraz kolejnych działań instytucji.

Ocena postępów w realizacji Planu Erasmusa powinna zatem uwzględniać nie tylko liczbę przeprowadzonych mobilności, lecz także stopień realizacji założonych celów oraz rzeczywisty wpływ działań na organizację. Podkreślono, że środki publiczne powinny służyć trwałemu podnoszeniu jakości edukacji, a nie jedynie finansowaniu zagranicznych wyjazdów.

Głos beneficjentów – biurokracja, finansowanie i dokumentacja

W części warsztatowej uczestnicy pracowali w grupach, analizując korzyści wynikające z Akredytacji oraz najważniejsze trudności związane z jej realizacją. Następnie przedstawili swoje obserwacje.

Za jedną z największych zalet Akredytacji uznano większą przewidywalność finansowania oraz możliwość systematycznego organizowania mobilności uczniów i kadry. Jednocześnie zwracano uwagę na znaczące różnice między budżetami kolejnych projektów, które utrudniają długofalowe planowanie działań.

Mimo uproszczonego dostępu do finansowania, jaki zapewnia Akredytacja, beneficjenci nadal mierzą się z obciążeniami administracyjnymi związanymi z obsługą poszczególnych mobilności. Wskazywano m.in. na konieczność wielokrotnego wprowadzania tych samych danych do różnych systemów oraz niedostosowanie niektórych stawek do rzeczywistych kosztów realizacji działań, szczególnie w odniesieniu do podróży i wsparcia organizacyjnego mobilności grupowych.

W dyskusji pojawiła się również kwestia funkcjonowania narzędzi informatycznych wykorzystywanych do obsługi mobilności. Uczestnicy zwracali uwagę na rozproszenie danych pomiędzy różnymi systemami oraz czasochłonność przygotowywania dokumentacji.

Omówiono także zasady dokumentowania zrealizowanych mobilności, w tym wymagania dotyczące dokumentu Europass – Mobilność. Dyskusja pokazała, że zmiany w dokumentacji projektowej i wymagania formalne nie zawsze są dla beneficjentów wystarczająco czytelne.

W końcowej części spotkania przedstawiciele FRSE omówili działania wspierające skierowane do organizacji posiadających Akredytacje. Oferta obejmuje m.in. konsultacje, szkolenia, spotkania doradcze online i w regionach, konferencje branżowe oraz wizyty studyjne.

Najważniejsze wnioski i rekomendacje

- Utrzymanie systemu Akredytacji jako narzędzia zapewniającego organizacjom bardziej przewidywalny dostęp do finansowania i umożliwiającego długofalową współpracę międzynarodową.
- Zwiększenie stabilności finansowania, w szczególności ograniczenie znaczących wahań wysokości przyznawanych środków pomiędzy kolejnymi projektami.
- Uproszczenie procedur administracyjnych poprzez integrację systemów informatycznych, eliminowanie konieczności wielokrotnego wprowadzania tych samych danych oraz automatyzację przygotowywania dokumentów.
- Wzmocnienie zarządzania Akredytacją na poziomie całej instytucji, z udziałem kierownictwa, koordynatorów oraz osób odpowiedzialnych za merytoryczną realizację mobilności.
- Zwiększenie nacisku na dokumentowanie i upowszechnianie rezultatów, w tym długofalowego wpływu mobilności na rozwój organizacji i społeczności lokalnych.
- Zapewnienie jasnej i spójnej komunikacji dotyczącej wymagań formalnych, w szczególności dokumentowania mobilności i zasad obowiązujących przy przygotowywaniu dokumentów.
- Zwiększenie dostępności i częstotliwości działań wspierających dla organizacji posiadających Akredytacje, zwłaszcza konsultacji regionalnych i szkoleń.

Zebrane podczas warsztatu doświadczenia pokazały, że Akredytacja Erasmus+ jest ważnym narzędziem wspierającym długofalowy rozwój współpracy międzynarodowej organizacji uczestniczących w programie. Dyskusja wskazała jednocześnie na potrzebę dalszego upraszczania procedur, poprawy stabilności finansowania, ograniczania obciążeń administracyjnych oraz większej koncentracji na jakości i trwałości rezultatów.

Priorytety Erasmus+ w praktyce. Co pomaga, co utrudnia i jakie wsparcie jest potrzebne, aby skutecznie wdrażać je w projektach?

Sesja moderowana przez Aleksandrę Zimoch i Dorotę Tylus (FRSE)

Warsztat został poświęcony wdrażaniu priorytetów Erasmus+ w projektach. Jego celem było zebranie opinii i rekomendacji dotyczących tego, co pomaga beneficjentom w realizacji priorytetów, jakie trudności napotykają oraz jakiego wsparcia i zmian potrzebują.

Spotkanie rozpoczęło się od omówienia czterech priorytetów horyzontalnych Erasmus+ i ich znaczenia w projektach. Prowadzące zwróciły uwagę na potrzebę uwzględniania priorytetów w różnych etapach i elementach przedsięwzięć.

Następnie uczestników zaproszono do pracy w grupach tematycznych. Dyskusje koncentrowały się wokół trzech zagadnień: czynników wspierających wdrażanie priorytetów, pojawiających się trudności oraz potrzebnych rozwiązań.

Priorytety Erasmus+ i ich znaczenie

Podczas warsztatu omówiono cztery priorytety:

- włączenie społeczne,
- transformacja cyfrowa,
- ochrona środowiska,
- uczestnictwo w życiu demokratycznym.

Prowadzące wskazały, że warto uwzględniać je nie tylko przy wyborze głównego tematu projektu, lecz także podczas planowania mobilności, organizacji spotkań i promocji. Zaznaczono, że projekty powinny brać pod uwagę wszystkie priorytety, nawet jeśli szczególnie koncentrują się na jednym z nich.

Uczestnicy wskazywali, że priorytety pomagają odpowiadać na współczesne wyzwania i rozpoznane potrzeby oraz wyznaczają młodym ludziom kierunek rozwoju kompetencji. Ich wdrażanie może polegać również na wprowadzaniu drobnych, praktycznych zmian. Jako przykład podano ograniczanie marnowania żywności podczas wydarzeń, m.in. poprzez odpowiednią organizację cateringu i przekazywanie nadwyżek. Zwrócono również uwagę, że beneficjenci nie tylko realizują założenia programu, ale także go współtworzą i mogą inspirować partnerów do działania w inny sposób.

Co pomaga we wdrażaniu priorytetów?

Uczestnicy wymienili szereg czynników ułatwiających wdrażanie priorytetów w działania projektów:

- dostępność i otwartość programu oraz finansowanie projektów,
- różnorodność priorytetów, pozwalająca powiązać je z różnymi potrzebami i tematami,
- kryteria i wskazówki zawarte w Przewodniku po programie,
- inspiracje, dobre praktyki i doświadczenia z wcześniejszych projektów,
- kontakty i wymiana wiedzy między beneficjentami oraz partnerami,
- kreatywność i osobiste doświadczenia osób realizujących projekty,
- aktualne materiały i informacje, spotkania oraz kontakt z Narodową Agencją,
- filmy Komisji Europejskiej i beneficjentów przedstawiające efekty projektów.

W rozmowie pojawiła się również opinia, że zwiększenie budżetu na *green travel* ułatwia realizację działań związanych z tzw. zielonym priorytetem, dotyczącym ochrony środowiska.

Co utrudnia realizację priorytetów?

- Trudność przełożenia priorytetów na działania. Uczestnicy wskazali, że same nazwy priorytetów i oczekiwanych efektów nie zawsze podpowiadają, jak wdrażać je w praktyce. Potrzeba pokazania realizacji priorytetów bywa dostrzegana dopiero na etapie raportu końcowego. Może to prowadzić do dodawania działań w ostatniej chwili, czasem w sposób wymuszony, zamiast uwzględnienia ich już podczas planowania projektu.
- Złożone i mało intuicyjne narzędzia. W dyskusji krytykowano liczbę narzędzi służących do obsługi projektów, ich nieintuicyjność i awaryjność. Podobne uwagi dotyczyły platformy upowszechniania rezultatów.
- Jakość i użyteczność rezultatów. Jeden z uczestników zauważył, że część rezultatów publikowanych na platformie może sprawiać wrażenie przygotowanych przede wszystkim po to, by spełnić wymóg, a nie z myślą o ich wartości dla odbiorców. Wyraził również wątpliwość, czy kontrola jakości rezultatów opiera się na odpowiednich, uporządkowanych kryteriach. W dyskusji podkreślono znaczenie tworzenia materiałów użytecznych i możliwych do dalszego wykorzystania oraz poświęcania większej uwagi ich jakości.
- Poszukiwanie partnerów. Uczestnicy zwrócili uwagę na czasochłonność znajdowania organizacji zainteresowanych współpracą. Wskazywali na potrzebę posiadania narzędzia, które pozwalałoby łatwiej ustalić, jakie instytucje działają w poszczególnych sektorach i jakiego rodzaju współpracą są zainteresowane.

Najważniejsze rekomendacje:

- Więcej spotkań i sieciowania beneficjentów, aby mogli wymieniać się inspiracjami, dobrymi praktykami i doświadczeniami z realizacji projektów.

- Częstszy kontakt z Narodową Agencją w formie warsztatów i przystępnych wyjaśnień, które przekładają zapisy przewodnika oraz wartość projektów na praktyczne wskazówki dotyczące wdrażania.
- Mapa instytucji realizujących projekty, obejmująca organizacje z całej Polski i różne sektory, tak aby ułatwiać nawiązywanie współpracy, unikać powielania działań i czerpać inspiracje z doświadczeń innych.
- Więcej praktycznych przykładów. Uczestnicy postulowali dzielenie się podczas warsztatów pomysłami i działaniami już wdrożonymi, a także zbieranie inspiracji w sposób, który pomoże przełożyć je na konkretne rozwiązania.

Jak planować projekt z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb nowego pokolenia?

Sesja moderowana przez Agnieszkę Cieślak i Sabinę Szmyd (FRSE)

Punktem wyjścia do pracy warsztatowej była teoria pokoleń amerykańskich badaczy Williama Straussa i Neila Howe'a, zgodnie z którą przemiany społeczne przebiegają w cyklach trwających około 80–90 lat. W każdym z nich wyróżnia się cztery fazy: wzlot, przebudzenie, rozprzężenie i kryzys, którym odpowiadają cztery archetypy pokoleniowe – prorok, koczownik, bohater i artysta. Według tej koncepcji doświadczenia społeczne i historyczne kształtują postawy kolejnych generacji, wpływając m.in. na ich stosunek do autorytetów, współpracy i zmian.

Uczestnicy sesji zastanawiali się, w jaki sposób znajomość tych uwarunkowań może ułatwić komunikację międzypokoleniową oraz planowanie i realizację projektów. Nadrzędnym celem warsztatu było poszukiwanie sposobów na budowanie porozumienia między pokoleniami, zwłaszcza z przedstawicielami pokolenia Z i młodszych generacji. Prowadzące sesję zwróciły uwagę na potrzebę dostosowania sposobu komunikowania się do odmiennych doświadczeń, oczekiwań i wartości uczestników projektów, tak aby każda ze stron miała przestrzeń do wyrażenia własnych potrzeb i pomysłów.

Tworzenie profilu uczestnika projektu z pokolenia Z

W części praktycznej uczestnicy sesji tworzyli personę, czyli profil potencjalnego młodego uczestnika projektu, określając jego pozytywne i negatywne cechy, potrzeby oraz sposób postrzegania otoczenia. Następnie zastanawiali się, jak formułować komunikaty trafiające do takiej osoby i jak organizować wymianę doświadczeń, aby sprzyjała wzajemnemu zrozumieniu i współpracy.

Ćwiczenie miało pomóc w przełożeniu wiedzy o różnicach pokoleniowych na konkretne rozwiązania przydatne podczas przygotowywania i realizacji projektów.

W warsztacie uczestniczyli przedstawiciele różnych sektorów, którzy wnosili odmienne doświadczenia i spojrzenia na potrzeby młodzieży. Praca w międzysektorowych zespołach pozwoliła im skonfrontować te perspektywy i wspólnie poszukiwać rozwiązań.

Wśród cech przypisywanych młodym ludziom wymieniano m.in.:

- otwartość na nowe doświadczenia,
- dobrą znajomość języków obcych,
- swobodę korzystania z mediów społecznościowych,
- potrzebę przynależności przy jednoczesnej potrzebie zachowania indywidualności.

Nie zabrakło też krytycznych spostrzeżeń dotyczących trudności w budowaniu relacji, koncentracji uwagi czy braniu odpowiedzialności za siebie. Zwracano również uwagę na ograniczoną samodzielność młodych ludzi, skłonność do wygodnictwa i nadwrażliwość, które uczestnicy wiązali m.in. z modelem wychowawczym (nadopiekuńczością rodziców).

Rekomendacje:

W dyskusji poświęconej skutecznej komunikacji z młodzieżą podkreślano:

- potrzebę lepszego poznawania oczekiwań młodego pokolenia,
- potrzebę dostosowywania języka i sposobu przekazywania informacji do młodych odbiorców,
- znaczenie bezpośredniej rozmowy,
- konieczność budowania osobistych relacji i poczucia wspólnoty.

Wśród proponowanych narzędzi znalazły się:

- ankiety internetowe,
- pytania o potrzeby i pomysły młodych ludzi,
- konsultacje z liderami młodzieżowymi,
- burze mózgów,
- spotkania typu Open Space oraz metoda World Café.

Podkreślano również konieczność włączania młodzieży w przygotowywanie działań projektowych i umożliwienia jej wpływu na podejmowane decyzje.

Rezultaty pracy warsztatowej mają posłużyć FRSE do opracowania narzędzia wspierającego planowanie i realizację projektów międzypokoleniowych.

Podsumowanie warsztatów i zakończenie konferencji

Dyskusje warsztatowe pokazały, że mimo zróżnicowanej specyfiki szkół, uczelni, organizacji młodzieżowych i instytucji kształcenia zawodowego wiele wyzwań ma charakter wspólny. Część postulatów miała wymiar międzysektorowy i powtarzała się w różnych sesjach. Dotyczyły one przede wszystkim obciążeń administracyjnych, kosztów realizacji działań, jakości współpracy z partnerami oraz skutecznego wykorzystywania rezultatów projektów.

Końcowa część konferencji była poświęcona przedstawieniu przez moderatorów najważniejszych wniosków i rekomendacji wypracowanych podczas poszczególnych warsztatów. Stanowiła syntetyczne podsumowanie głównych tematów podejmowanych w trakcie sesji.

Skrzynka Erasmusa+, czyli rekomendacje uczestników

Na zakończenie spotkania przedstawiciele organizatorów odczytali rekomendacje zgłoszone przez uczestników konferencji za pośrednictwem „Skrzynki Erasmusa+ i EKS", do której przez cały czas trwania wydarzenia można było przekazywać uwagi, sugestie i propozycje zmian. Wśród postulatów znalazło się zwiększenie finansowania działań związanych z sieciowaniem organizacji oraz zapewnienie środków na wynagrodzenia osób odpowiedzialnych za koordynowanie i zarządzanie projektami. Zwracano uwagę, że skuteczna realizacja działań międzynarodowych

wymaga stabilnych zespołów, a nie tylko finansowania bezpośredniego udziału uczestników w mobilnościach.

Beneficjenci proponowali również uproszczenie raportowania, dostosowanie dokumentacji do rzeczywiście realizowanych działań oraz ograniczenie liczby odrębnych systemów informatycznych.

Wśród bardziej szczegółowych rekomendacji pojawiły się propozycje finansowania ogólnej nauki języków obcych dla nauczycieli przedmiotów zawodowych, zmiany wymagań dotyczących testów językowych przed mobilnością oraz zwiększenia kontroli jakości działań realizowanych przez partnerów zagranicznych.

Zwracano także uwagę na potrzebę dostosowania wysokości dofinansowania podróży do rzeczywistych możliwości transportowych, zwłaszcza w przypadku państw wyspiarskich, do których dotarcie w sposób przyjazny dla środowiska może być trudne lub niepraktyczne.

Kolejne postulaty dotyczyły większej elastyczności wprowadzania zmian do projektów, bardziej przewidywalnego finansowania Akredytacji oraz możliwości przeznaczania części środków na promocję i upowszechnianie rezultatów po zakończeniu działań.

Przedstawiciele Narodowej Agencji wyjaśnili, że niektóre zmiany w projektach są już dopuszczalne, natomiast finansowanie działań po upływie okresu kwalifikowalności wydatków pozostaje kosztem niekwalifikowalnym.

Przyszłość programu i perspektywa zwiększenia budżetu

Oficjalnego podsumowania konferencji dokonał Mirosław Marczewski, dyrektor generalny Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji.

Odnosząc się do zgłaszanych postulatów, podkreślił, że uproszczenie procedur i zwiększenie finansowania należą do najczęściej powracających oczekiwań beneficjentów. Zaznaczył jednocześnie, że Erasmus+ jest już programem stosującym stosunkowo proste mechanizmy rozliczania, w tym stawki ryczałtowe, a część dodatkowych obowiązków administracyjnych wynika z przepisów krajowych oraz wewnętrznych procedur poszczególnych instytucji.

Dyrektor odniósł się również do negocjacji dotyczących przyszłego budżetu programu. Budżet Erasmusa+ w obecnej perspektywie finansowej wynosi 26,2 mld euro. Propozycja Komisji Europejskiej z lipca 2025 r. przewiduje zwiększenie środków finansowych do poziomu 40,8 mld euro. Z kolei Parlament Europejski zagłosował za budżetem w wysokości 47,4 mld euro. Mirosław Marczewski podkreślił, że przyjęcie wyższego budżetu stanowiłoby istotną szansę

na rozwój programu, jednak ostateczne rozstrzygnięcia wymagają dalszych negocjacji na poziomie europejskim.

Mirosław Marczewski zwrócił także uwagę na dodatkowe środki pozyskiwane w Polsce z Europejskiego Funduszu Społecznego. Dzięki temu w konkursie 2026 możliwe było między innymi dofinansowanie 163 projektów z listy rezerwowej w sektorze Edukacja szkolna oraz 229 projektów w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe. Wskazał, że łączne dodatkowe wsparcie dla obu sektorów przekroczyło 100 mln zł. Jego zdaniem, utrzymanie tego rozwiązania w kolejnej perspektywie – obok zwiększenia ogólnego budżetu Erasmus+ – mogłoby istotnie poprawić dostępność programu dla polskich beneficjentów.

Regionalna obecność Narodowej Agencji

W odpowiedzi na postulaty organizowania większej liczby spotkań dyrektor generalny FRSE wskazał na skalę obecnej działalności Fundacji. Jak poinformował, instytucja organizuje około 360 wydarzeń rocznie, a dostępne zasoby kadrowe ograniczają możliwość dalszego zwiększania ich liczby.

Jednocześnie podkreślił znaczenie regionalnej sieci Erasmus+ InnHUB, która umożliwia beneficjentom kontakt z przedstawicielami programu poza Warszawą. W chwili konferencji funkcjonowało dziesięć InnHUB-ów, a otwarcie jedenastego, na Politechnice Rzeszowskiej, zapowiedziano na listopad br.

Dyrektor zaznaczył, że chociaż InnHUB-y działają przy uczelniach, ich oferta skierowana jest do wszystkich sektorów programu.

Odnosząc się do Platformy Rezultatów Projektów Erasmus+, przyznał, że jej obecna funkcjonalność nie odpowiada w pełni potrzebom użytkowników. Wskazał na trudności związane z wyszukiwaniem informacji oraz konieczność dalszego rozwijania narzędzia i zwiększania jego rozpoznawalności.

Najważniejsze wnioski i rekomendacje płynące z debaty:

- Ograniczenie biurokracji poprzez uproszczenie dokumentacji, raportowania i zasad rozliczania projektów oraz większą integrację narzędzi informatycznych.
- Zwiększenie i ustabilizowanie finansowania, z uwzględnieniem rzeczywistych kosztów mobilności, potrzeb instytucji i wynagrodzeń zespołów projektowych.
- Rozwijanie współpracy między beneficjentami, w tym regionalnych spotkań, sieciowania organizacji i narzędzi ułatwiających wyszukiwanie partnerów.

- Zapewnienie praktycznego wsparcia Narodowej Agencji, obejmującego szkolenia, konsultacje, jednoznaczne wytyczne i dostęp do przykładów dobrych praktyk.
- Zwiększenie elastyczności projektów, aby możliwe było skuteczniejsze reagowanie na zmieniające się potrzeby uczestników i instytucji.
- Wzmocnienie jakości mobilności, w tym przejrzystości rekrutacji, przygotowania językowego, współpracy z partnerami i monitorowania realizowanych działań.
- Lepsze wykorzystanie rezultatów poprzez rozwój narzędzi upowszechniania i poszukiwanie rozwiązań umożliwiających utrzymanie efektów projektów po ich formalnym zakończeniu.
- Uwzględnianie potrzeb młodzieży i wyzwań społecznych, w szczególności zdrowia psychicznego, kompetencji obywatelskich, komunikacji i przeciwdziałania dezinformacji.

Rekomendacje trafią do instytucji europejskich

Kończąc konferencję, Mirosław Marczewski podkreślił, że w krajowych pracach dotyczących programu Erasmus+ uczestniczą trzy resorty: Ministerstwo Edukacji, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki. Zebrane materiały mają wesprzeć osoby zaangażowane w negocjacje dotyczące przyszłego kształtu programu.

Konferencja pokazała, że mimo różnic między sektorami edukacji beneficjentów łączy przekonanie o wartości współpracy międzynarodowej oraz potrzeba dalszego rozwijania programu Erasmus+. Zgłoszone rekomendacje koncentrują się nie tylko na zwiększeniu dostępnych środków, lecz także na stworzeniu bardziej przejrzystego, elastycznego i przyjaznego systemu realizacji projektów. Ostateczny kształt kolejnej perspektywy programowej pozostaje przedmiotem negocjacji. Doświadczenia beneficjentów, wynikające z codziennej realizacji projektów, są ważnym punktem odniesienia w pracach nad przyszłym kształtem programu.